

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19) i članka 71. Statuta Grada Drniša („Službeni glasnik Grada Drniša“, broj 02/21, 02/22), Gradonačelnik Grada Drniša dana 6. veljače 2025. godine donio je

IZVJEŠĆE o izvršenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2024. godinu

UVOD

Gradsko vijeće Grada Drniša, na sjednici održanoj dana 11. prosinca 2023. godine, donijelo je Odluku o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2024. godinu („Službeni glasnik Grada Drniša“ br. 05/23), a na sjednici 06. svibnja 2024. godine donijeto je Rješenje o imenovanju Gradskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda („Službeni glasnik Grada Drniša“ br. 02/24) čiji je djelokrug, ovlasti i zadaća utvrđen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19).

Planom djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2024. godinu utvrđen je popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastanka prirodne nepogode, procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva te sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima, znanstvenim ustanovama i stručnjacima za područje prirodnih nepogoda, uređuje se kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Grada Drniša te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Člankom 17. stavkom 3. Zakona propisano je da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine Izvješće o izvršenju Plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

PROGLAŠENJE PRIRODNIH NEPOGODA

Prirodnim nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se: potres,

1. olujni, orkanski i ostali jak vjetar,
2. požar,
3. poplava,
4. suša,
5. tuča,
6. mraz,
7. izvanredno velika visina snijega,
8. snježni nanos i lavina,
9. nagomilavanje leda na vodotocima,

10. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta te

11. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Grada Drniša za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Grada Drniša ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Grada Drniša najmanje 30%.

Ispunjene uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Grada Drniša.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Grad Drniš donosi Župan Šibensko – kninske županije na prijedlog Gradonačelnika Grada Drniša.

Područje Grada Drniša u mjesecu svibnju 2024. godini bilo je pogodjeno mrazom u više navrata, uslijed čega je Župan na prijedlog Gradonačelnika proglašio prirodnu nepogodu od mraza (Odluka o proglašenju prirodne nepogode od mraza za područje Grada Drniša i Općine Promina, KLASA: 920-09/24-01/1, URBROJ: 2182-06-24-3 od 07. svibnja 2024. godine).

Sukladno članku 25. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19) Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda zaprimilo je prijave oštećenika i unijelo prve procjene u Registar šteta u roku 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Sukladno članku 28. navedenog Zakona u roku 50 dana od dana donošenja Odluke Gradsko povjerenstvo je donijelo i konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku i proslijedilo je županijskom povjerenstvu putem Registra šteta (KLASA: 920-01/24-01/1, URBOJ: 2182-6-05/03-24-6 od 26. lipnja 2024.).

IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što su oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- Državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
- Fondova Europske unije i
- Donacija.

Sredstva iz fondova EU ne mogu se osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuje Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda. Navedena sredstva su nepovratna i nenamjenska te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Grada Drniša. Gradonačelnik Grada Drniša te krajnji

korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuje se za:

1. štete na imovini koja je osigurana,
2. štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
3. neizravne štete,
4. štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomočno rješenje nadležnog tijela,
5. štete nastale na građevini ili području koje je, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita kulturnog dobra, aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
6. štete koje nisu na propisani način i u zadatom roku unesene u Registrar šteta prema odredbama Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19),
7. štete u slučaju osigurnih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60% vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda pod točkom 4. sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave.

Iznimno, od navoda pod točkom 7. oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog Gradskog povjerenstva.

Kako prijavljena šteta u 2024. godini od prirodne nepogode 07- mraza, unijeta u Registrar šteta od prirodnih nepogoda i obrađena sukladno Pravilniku o Registru šteta od prirodnih nepogoda ("Narodne novine" br. 65/19), nije zadovoljila uvjet da je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20 % izvornih prihoda Grada Drniša (727.524,20 €), već je šteta bila 476.488,69 €, nisu ostvarena sredstva pomoći iz Državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije.

ZAKLJUČAK

U protekloj 2024. godini na području Grada Drniša proglašena je prirodna nepogoda od mraza, koji nije zahvatio veliko područje, te je Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda postupilo sukladno ovlastima i zadaćama utvrđenim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19).

Klimatske promjene su sve češće uzrok vremenskih nepogoda, čije posljedici imaju značajne materijalne štete, a za sanaciju istih potrebno je angažirati znatne ljudske i materijalne resurse, te je ubuduće potrebno da Grad Drniš, kao i njegovi stanovnici, provode preventivne mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda koje je moguće provesti, pošto se na neke prirodne ugroze ne može utjecati.

KLASA: 920-11/25-01/1

URBROJ: 2182-6-01/01-25-1

Drniš, 6. veljače 2025. godine

